

Univerzitet Crne Gore
Fakultet političkih nauka

Medijska konvergencija i publika

Treće predavanje – *Proizvodnja sadržaja*

“Digital first”

- “Digital first” znači “na prvom mjestu digitalno”.
- To **ne** znači isključivo objavljivanje članaka na portalu, **umjesto** objavljivanja na TV-u ili radiju.
- *Digital first* podrazumijeva dva prioriteta:
 - 1) Prvo se *proizvodi* sadržaj za digitalne platforme;
 - 2) Sadržaj se prvo *objavljuje* na digitalnim platformama, a ne na tradicionalnim (televizija, radio, štampa).
- Digital first je **strategija**.

“Digital first”

- Novinarske priče se **prvo** pojavljuju na portalima, a onda u štampanom izdanju, televiziji ili na radiju.
- Ovaj koncept **ne** isključuje tradicionalne platforme kao kanale za distribuciju sadržaja.
- On podrazumijeva da se napravi fleksibilan medijski sadržaj, koji je moguće prilagoditi različitim kanalima distribucije.

“Digital first”

- *Digital first* podrazumijeva dublje promjene u novinarskim redakcijama i u novinarskom poslu.
- Kada prioritet postane digitalna platforma, to znači sljedeće (Pješivac 2023):
 - 1) Medijske organizacije moraju da usmjere značajan dio svojih kadrova na proizvodnju digitalnog sadržaja i moraju biti sigurne da ti kadrovi imaju **multimedijalne** vještine (recimo u štampi i na portalu);
 - 2) Medijske organizacije moraju definisati šta podrazumijeva digitalno prisustvo. To nije samo portal, već i drugi oblici digitalnog prisustva (YT kanal, društvene mreže, verzija veb stranice za mobilne platforme i slično);
 - 3) Sadržaj na digitalnim platformama mora da bude raznolik, originalan, ali i prilagođen prezentaciji u digitalnom obliku;
 - 4) Sadržaj mora biti prilagođen publici kojoj se obraćamo.

Oblikovanje “digital first” strategije

- Brojne medijske organizacije zaključile su kako je prelazak na “digital first” koncept veoma zahtjevan, pa su većinu svojih snaga usmjerile na proizvodnju digitalnih sadržaja, dok su manji timovi zaduženi za dnevnu štampu (Pješivac 2023).

LIVE

Children among dead after strike hits fleeing convoy in Gaza

BBC analysis confirms women and young children were killed when their vehicles were hit as they followed Israeli advice to leave the

LIVE

Children among dead after strike hits fleeing convoy in Gaza

Middle East

ADVERTISEMENT

Videos of the day

Swipe through the latest news videos

20 hours ago

8 | WATCH

LIVE

Australians reject historic Indigenous Voice referendum

Australia

Trump-backed Jim Jordan chosen as Speaker nominee

10h | US & Canada

Centre-right's Luxon wins New Zealand election

47m | Asia

BBC show is a 'lifeline' for Afghan girls, UN says

12h | Asia

Poles prepare to vote as

Šta je najveće
ograničenje za
prelazak na
“digital first”
strategiju?

- 1) Nepoznavanje publike;
- 2) Neodlučnost menadžmenta;
- 3) Manjak tehnologije.

Šta je najveće ograničenje za prelazak na “digital first” strategiju?

- Ma koliko pojedinci imali inicijativu da rade budu kreativniji, da nađu vremena za bolju realizaciju priča, strategija najprije zavisi od **upravljanja**.
- Menadžment je taj koji postavlja ciljeve, viziju i misiju i treba da donese stratešku odluku u kojem smjeru se razvija medijska kuća.
- Kada se napravi odluka, shodno hijerarhiji, ideja se spušta na sve ostale sektore/zaposlene koji tu strategiju treba da sprovedu u djelo.
- Ako ciljevi nijesu jasno postavljeni, teško je za očekivati da će cijeli tim dati sve od sebe da ispuni viziju medija.

“Digital only”

- *Digital only* je strateško opredjeljenje medija da sadržaj objavljuje samo na onlajn platformama.
- Može se desiti da prilikom osnivanja medija, menadžment procjenjuje da će poslovanje biti najuspješnije ukoliko se otvori samo portal.
- U medijima koji koriste različite kanale distribucije (npr. portal i štampu), za digital only strategiju će se opredijeliti kada je poslovanje u štampanom mediju **neodrživo**.

Integrisana redakcija

- U redakcijama mogu postojati različiti nivoi integracije (Perišin 2022):

1) **Izolovana platforma** (jedna medijska kuća ima npr. portal i štampano izdanje, ali oni svi rade odvojeno).

Na ovom nivou integracije, novinari i novinarke rade potpuno odvojeno, nema saradnje.

2) **Krosmedijska organizacija** – novinari i novinarke rade za različite medije i platforme (npr. štampa i portal), na zajedničkim redakcijskim sastancima dogovara se šta će se, kada i u kom obliku objaviti.

Postoji visok nivo saradnje, a prikupljanje podataka odvija se u centralnom desku. Na čelu redakcije je urednik/ca koji vodi računa o sadržaju na svim platformama.

3) **Potpuna integracija**. Sav sadržaj se proizvodi na jednom mjestu. Preovladava multimedijalno razmišljanje. Novinari i novinarke kontinuirano sarađuju, često radeći na istim temama.

Zadatak

Odaberite svoj tip integracije:

- *Krosmedijski oblik* - u redakciji novinarke i novinari rade za različite medije i platforme, sarađuju međusobno, a sve ih povezuje **centralni desk**, redakcijski sastanci i urednice i urednici koji imaju širu sliku onog što se nudi i distribuira kao sadržaj na portalu i u štampi.
- *Potpuna integracija* - redakcija u kojoj se sadržaj za više kanala proizvodi na istom mjestu, u jednoj redakciji, a novinarke i novinari rade za **sve** platforme.
- Koji od ova dva tipa organizacije smatrate najboljim?
- Objasnite zašto mislite da bi baš taj tip integracije bio dobar. Uzmite u obzir prostor, broj ljudi, tehničke resurse.
- Razmotrite gdje vam mogu biti tačke spajanja različitih djelova redakcije i na koji način smatrate da bi međusobno mogli da sarađuju.

Modeli saradnje unutar redakcije

- Integrisana redakcija podrazumijeva novu organizaciju posla, organizaciju u kojoj rade novinari i novinarke različitih medija (radio, tv, portal).
- I prije digitalizacije vijesti, američki i anglosaksonski tip redakcija bio je organizovan oko centralnog deska kao mjesta planiranja i prikupljanja vijesti.
- Centralni desk je glavno mjesto komunikacije između onog što dolazi na “urednički sto” i onoga što se objavljuje.
- Centralni desk je mjesto na kojem se susrijeću **dva** ključna procesa - prikupljanje vijesti (**input**) i proizvodnja vijesti (**output**), a ta dva ključna procesa objedinjuje **planiranje** i **upravljanje**.

NEW YORK

YORK

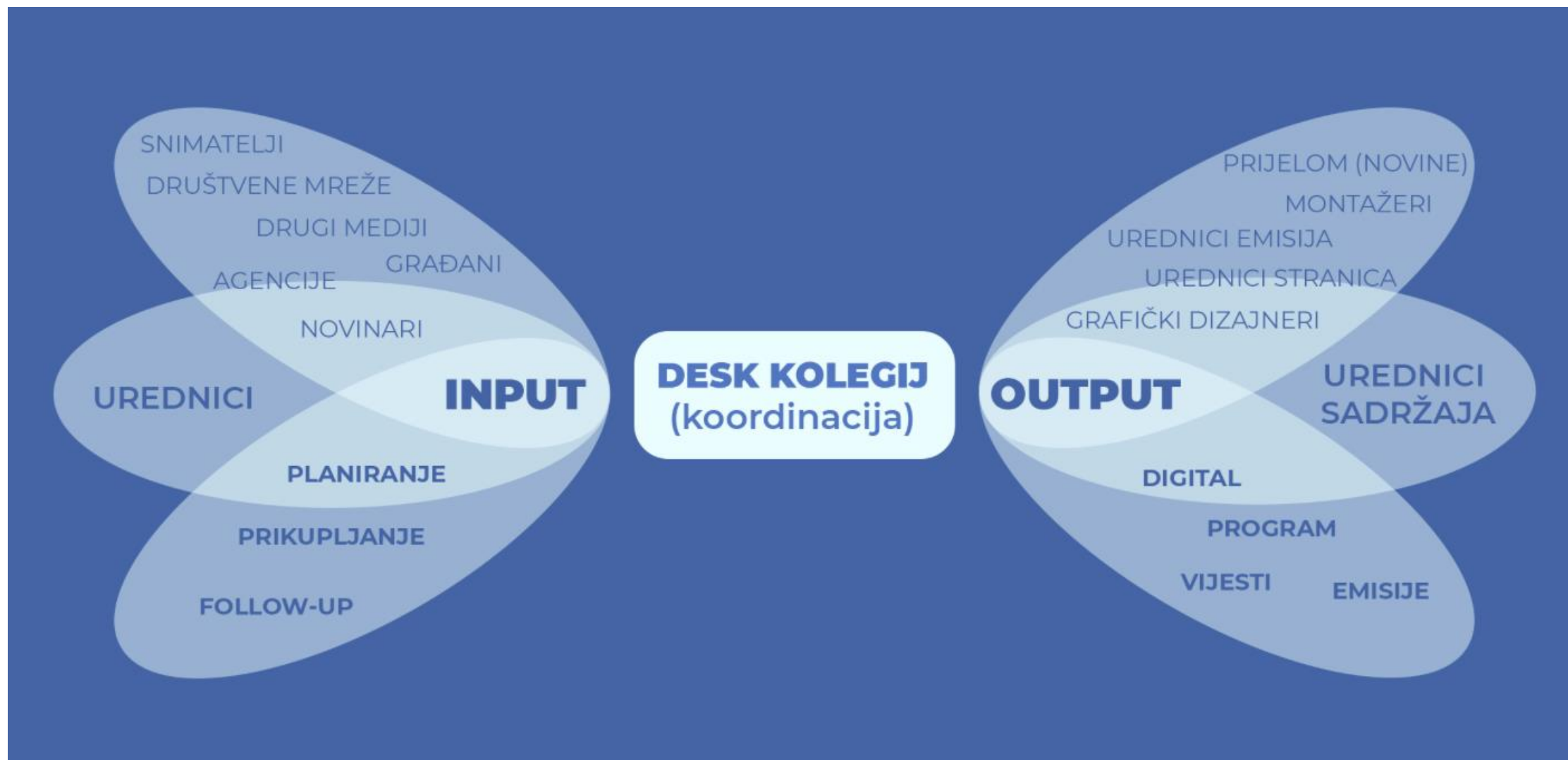
NEW

Modeli saradnje unutar redakcije

- Centralni desk je glavno mjesto komunikacije između onoga što dolazi na “urednički sto” i onoga što se objavljuje.
- Centralni desk je mjesto na kojem se susrijeću **dva** ključna procesa - prikupljanje vijesti (**input**) i proizvodnja vijesti (**output**), a ta dva ključna procesa objedinjuje **planiranje i upravljanje**.

Modeli saradnje unutar redakcije

- Potreba da se stvori efikasna organizacija sa što manje troškova i resursa, proizvede više sadržaja za različite platforme, koje zahtijevaju različite forme oblikovanja sadržaja, dovela je do organizacije tzv. **superdeska**.
- Superdesk je samo drugi naziv za centralni desk koji objedinjuje prikupljanje i pripremu vijesti za **sve** medije (ili medijske platforme).

Model supredeska (Perišin 2022).

EXTREME REACH DOWNLOADS 05:16:14 ET

SLUG	STORY#	DLD
NFL WIKINGS-EAGLES PARTIAL (VO/NT)	01211815	29
UPDATED GOVERNMENT SHUTDOWN UPDATE (RAPPOPORT-PKG)	01211800	29
AFGHANISTAN SMOKE RISING FROM KABUL HOTEL (VO)	01211800	24
IL/ PLANE CRASHES ON FROZEN RIVER (VO/SOT)	01211800	24
GOVERNMENT SHUTDOWN UPDATE (RAPPOPORT-PKG)	01211800	24
GOVERNMENT SHUTDOWN LATEST 1/21 (SHINLEY AS-LIVE VO/SOT)	01211800	24
MEU T-HIKES TAKE OVER PORTLAND (VO/SOT)	01211800	24
METRIXETA	20	

LIVE FOX NEWS NETWORK

GOVERNMENT SHUTDOWN

GOV LEADERS NEED SUPPORT OF SEVEN MORE SENATE DEMOCRATS TO ADVANCE BILL

DOW FUTURES 25,993.00 +53.00 0.20%

5522.38 +4.13

EXTREME REACH DOWNLOADS

SLUG	STORY#	DLD
NFL WIKINGS-EAGLES PARTIAL (VO/NT)	01211815	29
UPDATED GOVERNMENT SHUTDOWN UPDATE (RAPPOPORT-PKG)	01211800	29
AFGHANISTAN SMOKE RISING FROM KABUL HOTEL (VO)	01211800	24
IL/ PLANE CRASHES ON FROZEN RIVER (VO/SOT)	01211800	24
GOVERNMENT SHUTDOWN UPDATE (RAPPOPORT-PKG)	01211800	24
GOVERNMENT SHUTDOWN LATEST 1/21 (SHINLEY AS-LIVE VO/SOT)	01211800	24
MEU T-HIKES TAKE OVER PORTLAND (VO/SOT)	01211800	24
METRIXETA	20	

FOX NEWS

FOX NEWS RADIO

FOX NEWS EDGE

FOX NEWS DIGITAL

EXTREME REACH DOWNLOADS

SLUG	STORY#	DLD
NFL WIKINGS-EAGLES PARTIAL (VO/NT)	01211815	29
UPDATED GOVERNMENT SHUTDOWN UPDATE (RAPPOPORT-PKG)	01211800	29
AFGHANISTAN SMOKE RISING FROM KABUL HOTEL (VO)	01211800	24
IL/ PLANE CRASHES ON FROZEN RIVER (VO/SOT)	01211800	24
GOVERNMENT SHUTDOWN UPDATE (RAPPOPORT-PKG)	01211800	24
GOVERNMENT SHUTDOWN LATEST 1/21 (SHINLEY AS-LIVE VO/SOT)	01211800	24
MEU T-HIKES TAKE OVER PORTLAND (VO/SOT)	01211800	24
METRIXETA	20	

FOX NEWS

FOX NEWS RADIO

FOX NEWS EDGE

FOX NEWS DIGITAL

Uloge u integriranim redakcijama

Kako u integriranim
redakcijama da znamo ko šta
radi?

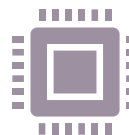
Gdje se ubacuju tekstovi,
video i audio materijali?

Ko donosi odluku o
planiranju i oblikovanju
sadržaja?

Ko donosi odluku o
distribuciji i prioritetima
objave sadržaja?

Šta je sve novinar/ka u
obavezi da uradi? Radi li
samo novinske tekstove, TV
ili radijske izvještaje ili ima
obavezu da samostalno
preuredi i objavi priču na
portalu?

Uloge u integrisanim redakcijama

- Za svaku redakciju, nezavisno od njene veličine, važno je dokumentom definisati osnovne principe funkcionisanja.
- Oni su:
 - 1) Opis uloge svakoga u redakciji;
 - 2) Obaveze svakoga u redakciji;
 - 3) Odgovornost članova redakcije;
 - 4) Pravila međusobne komunikacije u redakciji.

Uloge u integrisanim redakcijama

Ovaj dokument treba da definiše sve radne pozicije u redakciji, ne samo novinarske i uredničke (npr. grafičari/ke, snimatelji/ke, tehničari/ke, lektori/ke, dizajneri/ke, realizatori/ke).

U dokumentu treba definisati i radne pozicije koje se tiču medijskog poslovanja: (npr. upravljanje, marketing, računovodstvo).

U dokumentu je važno navesti kako se među različitim pozicijama komunicira (npr. komunikacija između glavnog urednika/ce i ekipe marketinga mora postojati kako bi se usaglašavali marketinški sadržaji koji se u novini, na televiziji, radiju i online objavljuju).

Planiranje u integrisanim redakcijama

- Da li ima smisla postaviti pitanje šta će biti aktuelno za tri mjeseca?
- Bez obzira na to što integrisane redakcije “u hodu” obrađuju veliki broj informacija, u njima uvijek treba da postoje i planirani događaji.
- Suština planiranja je da procijenimo koji nam važni događaji u narednom periodu predstoje i da novinaru/ki damo prostora da od toga napravi širu priču.
- Dobro planiranje zavisi od dobre **selekcije**. Razdvojiti važne predstojeće događaje od manje važnih.

- Da li su nam potrebni urednici i urednice za planiranje?

Political Planning Editor, Political Unit (Project Role)

Washington, District of Columbia, United States of America

• CNN • Full time • R000067795 •

☆ Save

Apply Now >

BBC Breakfast appoints planning editor

Planiranje u integrisanim redakcijama

- Dugoročno planiranje je važno, ali svaka ozbiljna redakcija vodi računa i o kratkoročnom planiranju.
- Urednici/e za planiranje ili druge osobe koje su zadužene za to u redakciji, na dnevnom nivou novinarski tim treba da obavještavaju o:
 - 1) mjestu, vremenu i opisu događaja na koji idu;
 - 2) ime novinara/ke koji će izvještavati;
 - 3) vrijeme kada sadržaj treba da bude objavljen na različitim platformama (tv, portal i slično).

Zadatak

- U kalendaru pronađite neki značajan datum koji će biti aktuelan u Crnoj Gori za mjesec dana ili dva mjeseca.
- Osmislite kako ćete obraditi tu priču kada dođe taj datum.
- Primjeri: 10. decembra je Međunarodni dan ljudskih prava, već sada možete osmisliti multimedijalnu reportažu o pravima npr. osoba sa invaliditetom u Crnoj Gori.
- Prednost planiranja je što publici pružate zanimljiv i dobro pripremljen sadržaj, umjesto suvoparnih informacija.

Redakcija i “rad na daljinu”

- Integrisane redakcije, kao što i sam naziv sugeriše, počivaju na **međusobnoj saradnji** svih djelova redakcije u superdesku.
- Šta kada ne postoji mogućnost da sarađujemo u superdesku **uživo**?

Redakcija i “rad na daljinu”

- U vrijeme pandemije, medijske redakcije su morale da izvještavaju o jednoj od najvećih priča današnjice dok su istovremeno prolazile kroz ogromne promjene u unutrašnjoj organizaciji.
- Redakcije su morale da se prilagode tome da ljudi više ne mogu da borave u istom prostoru i da se sa terena ne smiju vraćati u redakciju.
- U stranoj literaturi redakcije koje su strukturirane na ovaj način, a potpuno su zaživjele tokom pandemije, nazivaju se još i *Distributed newsrooms*, *Virtual Newsrooms* ili *Remote Newsrooms* (Bunce et al. 2018), odnosno *virtuelne redakcije* ili *redakcije na daljinu*.

Redakcija i "rad na daljinu"

Beki Kvik (Becky Quick) novinarka
CNBC-a, fotografija sa TW naloga:
<https://twitter.com/BeckyQuick/status/1240779494622998538?s=20>

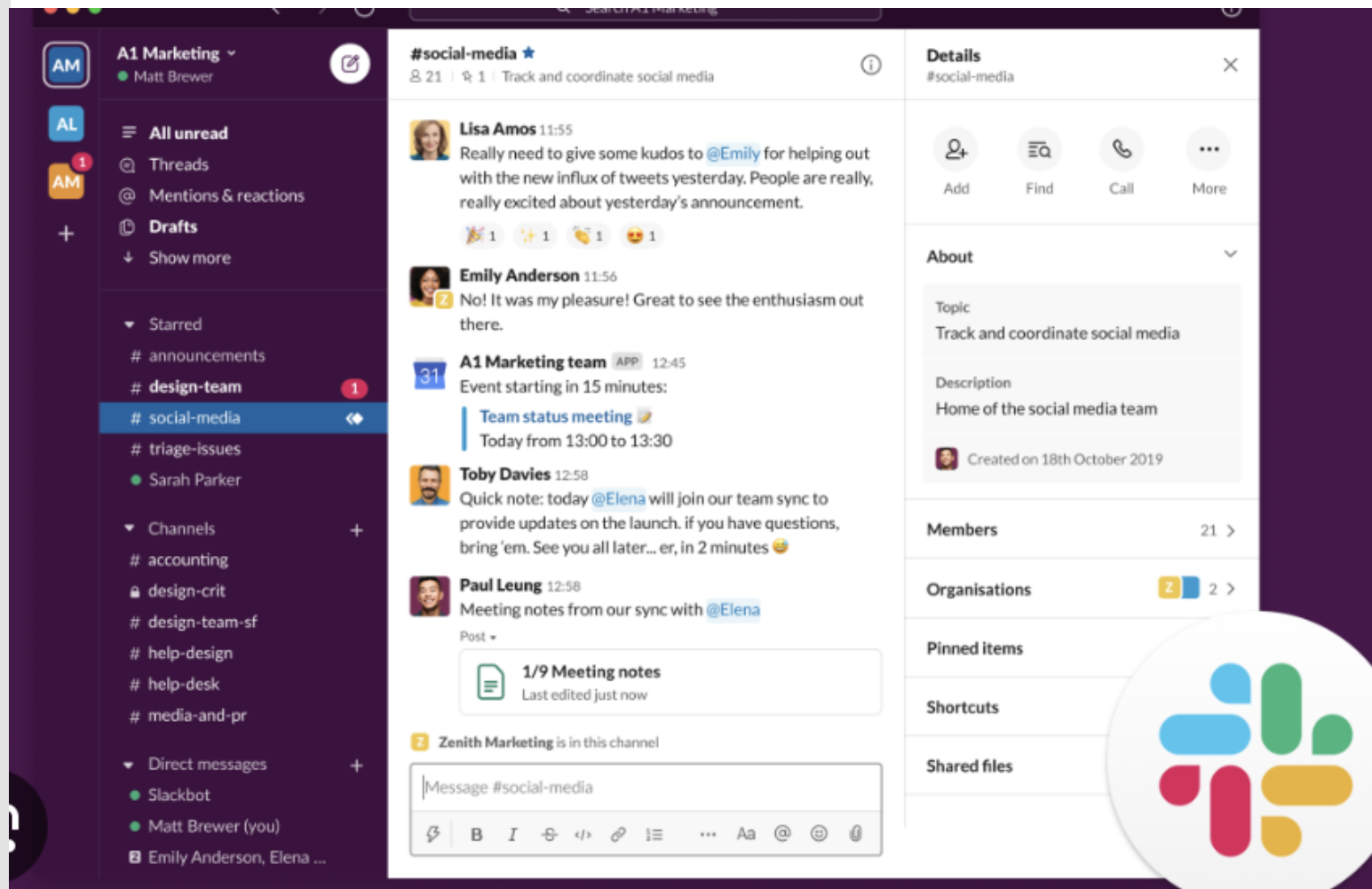

Izvor: <https://twitter.com/SRuhle/status/1262496156397043712>

Virtuelne redakcije sa tehničkog aspekta

- Kao i kod digitalnih alata, redakcije se sve više sele u tzv. cloud, odnosno izmještaju svoje medijske sadržaje na onlajn platforme kojima pristupaju bilo gdje i u bilo koje vrijeme.
- Postoje i tzv. onlajn softveri za saradnju (Online Collaborative Softwares - OCS) ili softveri koji se mogu koristiti onlajn za komunikaciju, organizaciju posla, planiranje, saradnju, a više ljudi istovremeno može da im pristupi (Alečković 2021).

Izvor: slack.com

J

Jovana Davidovic's workspace

Free

Boards

Members

Workspace settings

Workspace views

Table

Calendar

Your boards

UNDP comms activities

This board is set to public. You can change its visibility at any time. [Learn more here](#)

UNDP comms activities

☆

🌐

Board

🔍

⚡

⌵ Filters

JD

J

M

+ Share

...

To do

Lokalni dijalozi

👁

☰

JD

NextGen

👁

☰

+ Add a card

📄

Done

+ Add a card

📄

Ideje

Predlozi

☰

💬 1

Pripremiti materijal koji NextGen može dijeliti u svojim krugovima za podizanje svijesti o rodnoj ravnopravnosti, a protiv sexist hate speech-a

Collaborative Online pledge - napraviti neki simple sajt da ljudi mogu na njemu da ostave pledge - svoj licni comitment - sta cu ja da uradim da adresiram sexist hate speech, misogyny, etc..

Trello tabla

34

Posljedice redakcija “na daljinu”

- Bez obzira na to što virtualne redakcije imaju svoje benefite, one su u kriznim situacijama, poput pandemije, veliki izazov za novinarstvo.
- Rojters je 2020. godine sproveo anketu među 138 urednika/ca i menadžera/ki medijskih organizacija u 38 zemalja svijeta.

Home News Research Fellowships Leadership Events About

Digital News Report Trends and Predictions Trust in News Project Our Climate Network

In this piece

Executive summary ↑

The impact of remote working

Reckoning with the lack of diversity in newsrooms ↑

Attracting, developing and retaining talent ↑

Survey Methodology ↑

Changing newsrooms 2020: addressing diversity and nurturing talent at a time of unprecedented change

Reports

Are Journalists Today's Coal Miners?

Factsheets

Race and leadership in the news media 2020: evidence from five markets

Overall, we find many news media are struggling to cope with reporting one of the biggest stories of our lifetimes while also trying to confront the need for various forms of internal change.

Izvor: <https://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/changing-newsrooms-2020-addressing-diversity-and-nurturing-talent-time-unprecedented-change>

<https://tl2cltnyplm.typeform.com/to/z4NZtbB6>

Posljedice redakcija “na daljinu”

- Podaci Rojtersa su pokazali da će **48%** vlasnika medija smanjiti prostorije u kojima se radi jer se predviđa da će model rada od kuće postati sastavni dio posla nekih od zaposlenih.
- Počeo se koristiti pojam “*hibridnih redakcija*” (Reuters 2020) u kojima će novinarski timovi nekada raditi od kuće, nekada u redakciji, a nekada samo na terenu sa kojeg će izvještavati, nakon čega će samostalno proizvoditi sadržaje koje potom objavljuju.

Posljedice redakcija “na daljinu”

- **55 %** anketiranih zaključilo je da se njihova efikasnost u radu povećala.
- Istovremeno, **77%** anketiranih smatra da je rad na daljinu **onemogućio** bolju izgradnju odnosa sa kolegama/inicama.

Izazovi integracije u svakodnevnom radu

- Alečković (2022) govori da najveći izazov za integrisanu redakciju predstavljaju:
 - 1) Strah od promjene u dotadašnjim novinarskim navikama i otpor prema promjeni koji proizilazi iz straha (sad se od mene očekuje da radim i za portal i za tv?);
 - 2) Promjena navika (zašto bih ja pravila grafikone, ako postoje dizajneri?);
 - 3) Spremnost za svladavanje novih znanja i vještina.

Benefiti integracije u svakodnevnom radu

- Perišin (2021) govori o sljedećim benefitima medijske integracije:
 1. Modernizacija redakcije;
 2. Organizovan rad bez praznog hoda;
 3. Bolje upravljanje resursima;
 4. Otvaranje prostora za više atraktivnijeg sadržaja;
 5. Osposobljavanje tima za više poslova koje mogu objediniti u svom autorskom radu i učiniti ga kvalitetnijim.